

SLOVO

časopis študentov GMRŠ v Novom Meste nad Váhom

2016/2017
marec

Jane's World

Rozhovor s blogerkou Jankou

Pár slov k... NATO v Pobaltí

GYMNAZIÁLNY PLES

*Do Indie
a ešte
ďalej*

A j keď je rok 2017 už v plnom prúde a po tuhej zime sa blíži jar, do rúk sa Vám dostalo prvé číslo študentského časopisu SLOVO v tomto kalendárnom roku. Za celú redakciu Vám chcem popriať to najlepšie v nasledujúcich mesiacoch, hlavne nech vás neopúšťa zdravie, pevná vôľa a chuť čítať našu tvorbu!

Počas krátkej pauzy, kedy sme časopis nevydávali, sa na našom gymnáziu udialo veľa zaujímavých udalostí. Potenciálni študenti sa prišli pozrieť na priestory a fungovanie školy počas dňa otvorených dverí, ktorý bol výnimočne spojený aj so slávnostným odovzdaním zrekonštruovanej budovy. Odovzdal ju predseda Trenčianskeho samosprávneho kraja Jaroslav Baška s delegáciou. Pre študentov ale aj pedagógov to znamená zlepšenie podmienok na vyučovanie, ktoré sa môže uskutočňovať v krajších a modernjších priestoroch.

Ďalšou z významných akcií, ktoré sa na pôde školy konali, bola aj Valentínska kvapka krvi. Zúčastniť sa jej mohli plnoletí študenti v prí-

pade, že spĺňali všetky potrebné požiadavky. Nepomáhali však len darovaním krvi, ale taktiež zbierali potraviny v rámci charitatívnej zbierky pre ľudí v núdzi. Týmto jasne dokazujeme, že nám nie je ľahostajný osud tých, ktorým chýbajú základné veci pre štandardný život. Na svoje si prišli aj tí študenti, ktorí radi súťažia. V prvých mesiacoch tohto roka si mohli zmerať svoje sily na niekoľkých športových súťažiach, ale aj preveriť vedomosti na olympiádach.

S novým rokom prichádzajú aj novinky v obsahu nášho študentského časopisu SLOVO. K rubrike „Pár slov k...“ pribudla úplne nová, a to „Zaujímavosti zo sveta“. Už v tomto čísle sa zameriame na geniálneho fyzika Nikola Teslu. Samozrejme, toto nie je všetko a aj tento rok sa Vám budeme snažiť prinášať tie najlepšie informácie z prostredia školy, a tiež Vám spríjemniť voľný čas popri štúdiu. Redaktori pracujú už na ďalšom čísle a sú ochotní venovať maximum času tvorbeniu časopisu SLOVO.

Tak, ako naši redaktori, tak aj my by sme mali myslieť

Michal Bartek
šefredaktor

na svoju budúcnosť a robiť to, čo nás baví, aby nás raz mohol náš „koníček“ aj živiť. Ved' predsa nie je nič lepšie ako robiť to, čo nás zároveň naplňuje. Pevné základy môžeme vybudovať práve počas štúdia, ktoré nám umožňuje rozvíjať svoj intelekt a vedomosti. Ak robíme to, čo má ošoh nielen pre nás, ale aj pre spoločnosť, vieme, že naša snaha nebola márna a naše konanie je správne.

„Tvorivá práca je ako plameň, je vážnym a veľmi zaujímavým napätím.“

Karl Marx.

No3

PÁR SLOV K...

No4

JANE'S WORLD

No6

NAŠI ABSOLVENTI NA VŠ V ZAHRANIČÍ!

No10

DO INDIE A EŠTE ĎALEJ

No12

PLES

No14

ŠTRASBURGU

No16

MLADÍ REPORTÉRI

No19

HISTORICKÁ ČASOVÁ OS

No22

VALENTÍN

No23

ZAÚJÍMAVOSTI ZO SVETA - TESLA

PÁR SLOV K...

Vojenské cvičenia NATO v krajinách Pobaltia

Presun armády NATO do pobaltských krajín? Jedna z najhorších tém dnešnej doby. Naozaj je to potrebné? Má vôbec právo USA miešať sa takýmto spôsobom do suverenity jednotlivých štátov Európskej únie? Prečo by to vôbec robili? Možno aj práve vám napadajú presne tieto myšlienky v hlave. Čo tak sa o tejto problematike dozvedieť niečo viac?

Bežní ľudia vnímajú vlastnými očami, ako sa armáda NATO presúva niekam, kam vlastne vôbec nepatrí. A to u nich určite nevyvoláva dobré pocity. Takýto krok od

USA, a v podstate od celého Západu, nepôsobí vôbec pozitívne v očiach druhých. Celá táto misia vyznie ako obyčajná provokácia. Tým pádom USA len zbytočne eskaluje napätie medzi Ruskom a Západom, ktoré je v posledných rokoch na tom najhoršie od skončenia studenej vojny.

Takýto spôsob nevyrieši žiadny konflikt. Práve naopak, môže konflikt len zbytočne vyhrotiť. USA nemá nič spoločné s našou Európskou úniou. Malo by sa vôbec miešať do politiky, do ktorej vôbec nepatrí? Presne tak, ako si vravíte, nemalo! V Amerike

môže mať veľký vplyv, ale nie predsa v Európe.

Takýmto konaním a zbytočnou provokáciou sa len blížime k ďalšej vojne. A to teda určite nikto z nás nechce. Vojenské operácie USA sa jednoducho nemajú vyskytovať v bezprostrednej blízkosti hraníc s Ruskou federáciou. USA by si to malo uvedomiť a poriadne si rozmyslieť, ako bude v tejto situácii pokračovať. Podobné presuny armád k hraniciam s Ruskom sa v dejinách vyskytli už mnohokrát a nepriniesli nič dobré!

Michal Bartek/
SEXTA

foto: internet

Jane's World

Prinášame vám rozhovor s Jankou (18), ktorá je v maturitnom ročníku Gymnázia M. R. Štefánika, v Novom Meste nad Váhom. Janka si založila svoj blog v roku 2014 s názvom Jane's World. Na jej blogu môžeme naraziť na veľmi trendy okruhy - móda, zdravý životný štýl a cestovanie.

foto: Jane's World

Čo ťa inšpirovalo k založeniu tvojho blogu a aké boli tvoje začiatky?

K založeniu blogu ma inšpirovali hlavne ďalšie blogy. Rada som ich čítala a písanie ma vždy bavilo. Tak som si povedala, že to vyskúšam. Píšem už takmer tri roky. Začiatky boli ťažké. Nájsť si témy, ktoré mi sadnú a získať si čitateľov nie je pri štarte žiadna hračka. Na Slovensku nie sú blogy až tak presadzované ako v zahraničí, preto je to o dosť komplikovanejšie. Taktiež je veľká škála blogov, takže je dôležité zaujať čitateľa.

Ako vznikol názov blogu?

Jane's World podľa môjho mena Janka = Jane. World som zvolila kvôli tomu, že som si chcela vytvoriť vlastný svet, kde budem písať, čo mi napadne. Pôvodne som svoj blog dlho tajila.

Stretla si sa s nejakými hatermi alebo neprajníkmi? Aké boli názory v tvojom okolí na to, že si si založila blog?

S hatermi som sa zatiaľ ne-

stretla. Názory na môj blog boli rôzne. Niektorí ma podporili, iní sa zasmiali.

Čitatelia sa môžu stretnúť s rôznymi tematickými celkami. O čom najradšej píšeš?

Najradšej asi píšem recepty alebo mám rada cestovateľské články. Vždy ma poteší, ak si ľudia môžu niečo zobrať z mojich článkov.

*Všimli sme si, že rada skúšaš
recepty na zdravé dezerty. Čo na
ne hovoria tí, čo ich ochutnali
priamo od teba.*

Chutia im?

Ako sa hovorí: sto ľudí, sto chutí. Niektoré sú fakt dobré. Iné chutia väčšinou ľuďom, ktorí majú radi zdravú stravu.

Ktorý zdravý recept je tvoj obľú- bený? Z nezdravého jedla máš tiež určite nejaké fav? prezradíš nám ho?

Zo zdravých receptov mám rada špaldové lievance alebo čoko-proteínový koláč. Tieto recepty sa nachádzajú na blogu.

Z nezdravých mám rada pizzu a palacinky.

Tak isto sa rada obklopuješ módou. Aká je tvoja obľúbená značka? Kde rada nakupuješ?

Mojou najobľúbenejšou značkou je H & M. Vždy tam nájdem super kúsky.

Máš rada cestovanie a veľa tvo- jich článkov je z Anglicka. Ako často tam chodíš a kde najviac tráviš čas?

Do Anglicka chodím za tati-
nom, ktorý žije v mestečku Cle-
vedon, na západe krajiny. Cho-
dím tam približne dvakrát za rok.
V lete chodíme hlavne na pláž
a v zime skôr shoppingujeme.

Čo by si poradila začínajúcim bloggerom?

Nevzdávajte to na začiatku!
Aj keď si z vás budú niektorí ro-
biť posmech, ich to prejde. Rob-
te to, čo vás baví a nehládte na
druhých!

Žaneta Heldesová/
I.V.A.

NAŠI ABSOLVENTI NA VYSOKÝCH ŠKOLÁCH V ZAHRANIČÍ!

1. Čo ťa viedlo k štúdiu v zahraničí?

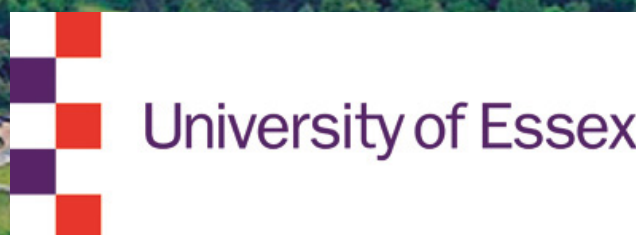
2. Čo študuješ? Prečo si sa rozhodol študovať práve tento odbor?

3. Ako vyzerá prijímací proces do zahraničia?

4. V čom vidíš výhodu zahraničných vysokých škôl oproti slovenským a českým vysokým školám?

5. Ako vyzerá typický školský rok?

6. Čo by si odkázal študentom, ktorí by mali záujem o štúdiu v zahraničí?

Eliška Herinková

Predstav sa: Som Eliška Herinková a som študentkou 2. ročníka na University of Essex vo Veľkej Británii. Chodila som na osemročné gymnázium.

1.

Asi od 12 rokov som si hovorila, že pôjdem študovať do Brna a pôjdem na Erasmus (krátkodobé štúdium v zahraničí), pretože ma lákalo medzinárodné prostredie. Neskôr som si uvedomila, že by mi Erasmus nestačil, tak som odišla do Británie na celé bakalárske štúdium.

2.

Študujem medzinárodné vzťahy. Veľmi ma lákala zahraničná politika., ako fungujú vzťahy medzi krajinami a navyše ma nikdy nelákal smer prírodných vied. Nakoniec

som sa teda rozhodla pre svoj odbor a neľutujem to.

3.

Prijímací proces prebieha cez online stránku. Na väčšinu škôl sa testy na prijatie nerobia. Škola si väčšinou vyberá na základe motivačných listov a potrebný je aj jazykový test z angličtiny. Niektoré školy pozývajú študentov aj na interview, na základe ktorého sa škola rozhodne, či danú osobu prijme na štúdium alebo nie.

4.

Obrovské množstvo príležitostí. Či už športové kluby, rôzne spolky, kde človek stretne ľudí s podobnými záujmami, či už je to Harry Potter, astronómia alebo golf. Pravidelne mávame prednášky s vedcami, profesormi z univerzít ako Harvard alebo Princeton a ľuďmi z praxe.

Ja mám najradšej to medzinárodné prostredie. Keď som v triede, kde nás je 20 a sme z desiatich rôznych krajín. To by som na Slovensku asi nezažila. Najväčšou výhodou je samozrejme komunikácia v angličtine.

5.

Systém je všade iný. Mne začína škola na začiatku októbra a trvá do konca júna. Máme tri semestry a každý z nich trvá dva mesiace. Medzi nimi je mesačné voľno na Vianoce a Veľkú noc. Posledný semester sú skúšky.

6.

Nebáť sa a vyskúšať to. Aj keď je to spočiatku desivé. Všetci sme sa na začiatku báli. Ale určite je to obrovská životná skúsenosť, ktorú môžem len odporučiť.

MANCHESTER

1824

The University of Manchester

Samuel Gajdoš

Predstav sa: Takže na úvod, volám sa Samuel Gajdoš a pochádzam z Nového Mesta nad Váhom. Chodil som na GMRŠ v NMnV a momentálne som v 2. ročníku štúdia na University of Manchester.

1.

K štúdiu v zahraničí, konkrétne v Anglicku ma motivovala vlastná dlhodobá túžba po vycestovaní a štúdiu v cudzej krajine. Tak isto som chcel spoznať nových ľudí z rôznych krajín a naviazat nové kontakty. Asi mojou najväčšou túžbou však bolo študovať v krajine, kde sa nerobia rozdiely medzi ľuďmi a spolunažívanie všetkých

študentov mnohých národností je úplne samozrejímavá vec.

2.

Vybral som si obor Modern Language & Business and Management (German). Hlavný dôvod, prečo som si vybral práve nemecký jazyk bolo to, že som ho už študoval, maturoval som z neho na gymnáziu a chcel som sa v ňom úplne zdokonaľiť. Môj obor ponúka rok štúdia alebo pracovnej skúsenosti v nemecky hovoriacej krajine, čo považujem za veľkú výhodu. Ekonomika a biznis ma taktiež veľmi zaujímali a preto som túto kombináciu jazyka a niečoho odborného videl ako výbornú voľbu.

3.

Základom prijímacieho procesu pre štúdium v Anglicku je registrácia na stránke UCAS, kde si študent vyplní všetky svoje osobné údaje, napíše motivačný list a referenciu od učiteľa a pošle žiadosť na 5 preferovaných univerzít a oborov. Univerzity by mali mať podmienky pre prijatie vyvesené na ich stránke pod daným oborom. Myslím že drvivá väčšina univerzít taktiež vyžaduje pre prijatie certifikát, ako je napríklad IELTS. Mne osobne moja terajšia univerzita poslala ako odpoveď žiadosť o interview. Po jeho zvládnutí ma prijali s podmienkou, aby som pri matu-

foto: internet

ritách dosiahol určité minimálne hodnotenie.

4.

Myslím, že kvalita zariadení a celková organizácia je neporovnateľná. Taktiež musím oceniť lektorov, ktorí sú zároveň vedcami a v ich oboch poprednými „hlavami“ vo svetovom merítku. Mám pred nimi veľký rešpekt. Keď napríklad aj ja sám niečo potrebujem alebo sa chcem len rozprávať na určitú tému, vždy sú veľmi ochotní a nápomocní. Veľká výhoda je, že okolo vás je veľa študentov zo zahraničia a môžete si vymieňať názory a pohľady na vec z inej perspektívy, pretože každý pochádza z úplne iného prostredia.

5.

Typický školský rok v Anglicku má 2 semestre. Od septembra do decembra sa normálne vyučuje, nasledujú zimné prázdniny a na konci januára je skúškové obdobie. Podobne je to aj v druhom semestri. Počas roka musíme vypracovať rôzne zadania ako eseje, prezentácie, menšie skúšky a podobne.

Učenia je vždy dostatok. Avšak určite sa počas roka nájde aj veľa voľného času, kedy sa chodí baviť von, cestovať a celkovo si užívať čas úplnej slobody.

6.

Z mojej skúsenosti môžem štúdium v zahraničí iba odpo-

ručiť. Človek sa osamostatní, získa skúsenosti, no hlavne mu to pridá nové ľudské hodnoty do života a upraví celkový pohľad na svet. Myslím si, že každý, kto by mal záujem o štúdium v zahraničí, by to mal určite vyskúšať a ísť si za tým. Ja by som svoje rozhodnutie určite nezmenil.

Ďakujeme Eliške Herínkovej a Samuelovi Gajdošovi, vďaka ktorým sme mali možnosť dozvedieť sa ako školský rok prebieha v inej krajine.

Hanka Herínková/
III.B,
Aneta Herínková /
SEKUNDA

Do **INDIE** a ešte ďalej

foto: Žaneta Heldesová

Ako to už medzi dospievajúcimi býva, všetci chcú v tomto veku odísť z domu, pretože majú vlastný rozum a nechcú počúvať rodičov. Aj ja nie som žiadnou výnimkou. Volám sa Žaneta. Už necelý rok som dospelá a keby som mala viac peňazí, hneď by som sa odsťahovala. S pomocou mojej modelingovej agentúry sa mi naskytlí príležitosti cestovať a „vypadnúť” aspoň na nejaký čas. Moja prvá cesta viedla do čínskeho mesta Šanghaj, kde som strávila 3 mesiace a nado-

budla svoje prvé skúsenosti, ako sa sama o seba postarať, ako si rozložiť peniaze a ako sa osamostatniť. Ďalší trip ma zaviedol do mesta Bengalúru, ktoré sa nachádza na juhu Indie.

Tu som tak isto strávila tri mesiace. Hneď na letisku ma čakali prvé prekvapenia, po ktorých som zostala v šoku. Po dlhej ceste som sa od nervov rozplakala a nikam som nechcela ísť. Nakoľko mi môj kufor zabudli v meste Abú Zabí, kde som prestupovala na ďalšie lietadlo, mala som tam

všetky potrebné veci. K tomu som bola úplne osamotená takmer na druhej strane zemegule. Keď som vyšla z letiskovej haly, oviol ma čerstvý indický „smrad”. Ďalšie prekvapenie, o ktorom som nevedela, bolo to, že volanty majú na opačnej strane. Počas cesty z letiska som zistila, že z troch jazdných pruhov dokážu byť aj štyri a že kravy tam patria do bežnej premávky.

Prišla som na apartmán, kde som bola ubytovaná. Vedľa neho tiekla malá riečka. Keď som sa

foto: Žaneta Heldesová

naklonila z okna a pozrela som sa bližšie, uvidela som čiernu vodu a doplo mi, že je to kanál, hromadiaci asi všetky výlevky z mesta. V tom momente som mala chuť zohnať si plynovú masku. Po rozhliadnutí sa, som na apartmáne ešte ďalších 5 hodín upratovala a prala závesy, pretože hygiena je pre Indov na posledných priečkach.

Za najväčšie šťastie som považovala Moniku, modelku z mojej agentúry, ktorá bola v Indii už druhýkrát. Čo bolo však ešte lepšie, aj ona pochádza zo Slovenska. Pomohla mi zorientovať sa a naladiť sa na indicko-anglickú vlnu. Prvé dva týždne bola moja reakcia v komunikácii asi na bode „Hmm?“ Modeling sa môže zdať ako „easy job“, no realita je iná. Ak sa klientom zapáči, fotíte od rána do večera. Náhodou, keď som mala voľnú nedeľu, vždy som ju celú prespala. Všetci modeli sú považovaní v takýchto krajinách za exotických. Takže bolo samozrejmé, že náš šéf agentúry sa s nami rád pýšil na rôznych party v kluboch, narodeninových oslavách jeho známych a podobne.

Počas mojich posledných dní som sa snažila pobeť čo

najviac turisticky zaujímavých a pekných miest. Podarilo sa mi navštíviť Nandi Hills, kde sme videli krásny západ slnka. Bola som v miestnej botanickej záhrade, ktorá je obrovská a asi to bolo jediné miesto, kde sa dalo normálne dýchať. Stretli sme tam malé, veľmi priateľské opice, ktorým sme z fľaše dali napiť čistú vodu. Čo bolo pre mňa asi najzaujímavejšie, tak určite Shiva Temple. Miesto, kde sa chodia modliť ľudia, ktorí vyznávajú hinduizmus, jedno z najrozšírenejších náboženstiev na svete. Väčšina jeho vyznávačov pochádza z Indie. S pomocou sprievodcov sme sa

pomodlili jednu z modlitieb pre šťastný a zdravý život.

Ak by sa mi naskytla ešte príležitosť cestovať do Indie, určite by som ju využila. Avšak nie znova na tri mesiace, ale najskôr iba ako turistka na pár týždňov. Určite odporúčam. Ak budete mať možnosť a radi cestujete, navštívte Indiu. Pre cestovateľa a človeka, ktorý rád spoznáva nové krajiny, skúša nové veci a zbiera zážitky, je to veľmi zaujímavá krajina. Rozhodne chcem cestovať aj do iných krajín. Viac než do tých, ktoré som už navštívila.

Žaneta Heldesová/
IV.A.

foto: Žaneta Heldesová

Študenti sa vytancovali do sýtosti

V Podolí sa konal XII. Gymnaziálny ples.

Dňa 10. 2. 2017 sa konal jedenásty ročník populárneho gymnaziálneho plesu. Okolo 19:00 hod. večer sa zbierali študenti a krásne vyfintené študentky, aby sa zabavili so svojimi rovesníkmi, spolužiakmi a bývalými absolventmi nášho gymnázia.

Všetkých prítomných na úvod privítali hlavní organizátori plesu Tomáš Pavlík (4.B.) a Filip Loffay (SEX-

TA), ktorí zaželi veľa zábavy a príjemne strávený večer. Po slávnostnom príhovore sa zábava naplno rozprúdila. Študentov čakala aj výborná slávnostná večera a po polnoci sa žrebovala tombola so zaujímavými výhrami. Hlavnú cenu LCD televízor do tomboly venoval náš študentský časopis. Zábava následne pokračovala až do skorých ranných hodín.

Študentka 18

foto: Nino Palenčár

Návšteva Štrasburgu

Vďaka programu Euroscola sa mohli študenti pozrieť aj do Európskeho parlamentu!

Program Euroscola vytvorený Európskym parlamentom umožňuje mladým ľuďom navštíviť Štrasburg a na krátku chvíľu im dovoľuje stať sa europoslancami. Túto možnosť využilo aj 38 študentov z nášho gymnázia. Predvianočný čas tak strávili na výlete v západnej Európe.

Na tento poznávací a taktiež oddychový zájazd sme sa vybrali v pondelok 5. decembra v sprievode profesoriek Alexandry Malovcovej, Michaely Zenkovej a profesora Daniela Bradáča. Keďže sme prekonali približne 900

kilometrov, cesta bola zdĺhavá a náročná. No hneď na druhý deň sme dostali zaslúženú odmenu v podobe prehliadky nádherného mesta – Frankfurt nad Mohanom. Práve toto mesto je piatym najväčším v celom Nemecku a my sme si nenechali ujsť návštevu historických pamiatok. Nevynechali sme ani vianočné trhy, ktoré boli skutočne veľkolepé.

Najväčší zážitok však prišiel až vtedy, keď sme dostali možnosť navštíviť Európsku centrálnu banku, ktorá bola založená v roku 1998. Nevyhli sme sa

prísnej bezpečnostnej kontrole, ktorá mala zabrániť nepredvídaným udalostiam na pôde banky. Hneď po nej sme boli konečne pripravení vstúpiť aj do jadra Európskeho bankového systému. Sprievodca, ktorý nám bol pridelený, nás previedol priestormi banky. Priblížil históriu budovy, ktorá kedysi slúžila ako sklad exotického ovocia a zároveň ako miesto, kde sa zhromažďovali Židia počas Druhej svetovej vojny. Okrem prehliadky stavby a iných aktivít sme si mohli vyskúšať aj overovanie pravosti bankoviek.

Vyčerpaní, no príjemne unavení, sme sa dostali na hotel, kde sme sa mohli ubytovať a oddýchnuť si. Tak ďaleko sme však necestovali len preto, aby sme oddychovali, a tak nás čakal skorý ranný budičiek. Pokračovali sme do mesta Trevír, ktoré v roku 16 pred Kr. založili Rimania. Mesto je bohaté hlavne na rímske pamiatky, ktoré sú súčasťou svetového dedičstva UNESCO.

Zaujímavá prehliadka tohto mesta však nebola ani zďaleka záverom našej cesty. Po nej sme sa vybrali priamo do Luxemburgu, hlavného a najväčšieho mesta Luxemburska. Obzreli sme si jeho pamätihodnosti a vianočné trhy, ktoré k tomuto obdobiu neodmysliteľne patria. Na konci dňa sme sa konečne dostali do cieľa a naše nohy pocítili „štrasburgskú pôdu“. Polovica z nás sa vybrala na prehliadku Štrasburgu, ktorý leží na pravom brehu Rýna a druhá polovica navštívila Európsky parlament. Tam sme sa spoznali so študentmi z rôznych kútov Európy. Práve takéto zasadnutia slúžia na to, aby sme si vymenili názory o práci s európskym rozmerom. Diskutovali sme aj o záležitostiach, ktoré sú pre mladých ľudí zaujímavé, ako napríklad nezamestnanosť, rasizmus a podobne. Okrem toho sme mali príležitosť využiť naše jazykové znalosti.

Takáto skúsenosť je pre nás veľmi obohacujúca, pretože nie každý mladý človek v našom veku sa môže dostať na miesto, ako je napríklad spomínaná Európska centrálna banka alebo Európsky parlament. Z týchto miest sme si odniesli veľa zážitkov a nových poznatkov o fungovaní európskeho systému. Zároveň sme si užili voľný čas a vianočnú atmosféru, ktorou prekypovali nami navštívené mestá.

Michal Bartek/
SEXTA

Bioplasty

alternatíva pre čistejšiu prírodu

Environmentálne zmýšľajúci študenti z Gymnázia M. R. Štefánika v Novom Meste nad Váhom sa rozhodli skoncovat' s nevedomosťou svojho okolia a začali šíriť informácie o bioplastoch. O tejto problematike získali viac informácií a rozhodli sa takýto plast aj vyrobiť.

V dnešnej dobe sa používa nadmerné množstvo plastov. Takmer všetky obaly sú vyrobené z plastu, každý deň na celom svete prejdú obchodmi milióny ľudí neuvedomujúc si riziko používania tohto materiálu. Denne sa predávajú tisícky igelitových tašiek, ktoré nemajú dlhú životnosť a ľudia ich nerecyklujú. Končia na skládkach alebo len tak pohodené v prírode. Predstavujú tak vážne nebezpečenstvo pre životné prostredie.

Plasty z prírody zatiaľ nevymizli

O škodách spôsobených igelitkami sme sa rozprávali aj

s poslancom obce Dolné Srnie a predsedom poľnohospodárskeho združenia tejto obce, Jánom Bušom: «V prírode pribúdajú nežiaduce materiály a každý rok je ich viac, aj napriek pravidelným čistiacim brigádám.» Vyjadril sa aj o tom, že často sa vyhadzujú zvyšky jedla alebo nechcené zvyšky zvierat, zabalené v plastových vreciach. Tie sa potom stávajú potravou pre divo žijúce zvieratá. Spolu so zvyškami jedla však zožerú aj umelú hmotu, ktorú nedokážu stráviť. To môže zvieratám spôsobiť upchatie časti tráviacej sústavy a tým vážne zdravotné problémy, či dokonca ich úhyn. Pritom existujú miesta, kam takýto odpad patrí (kafilérie, kompostoviská a iné).

Zvyšky jedla v igelitoch ohrozujú prírodu.

Foto: Daniela Bušová

Plasty sú všade

Reportéri okrem toho zistili, že v okolí ciest a lesných chodníkov sú množstvá nelegálnych skládok, ktoré spôsobujú problémy nielen poľovníkom, ale aj poľnohospodárom, keďže plastový odpad sa dostáva do pôdy. Z takýchto skládok sa môžu šíriť aj rôzne choroby. Navyše, nie sú veľmi estetické na pohľad.

Čísla sú alarmujúce

V Európe je priemerná spotreba tašiek na osobu 200 kusov ročne. Na jedného Slováka však pripadá 446 tašiek ročne, čo dokazuje, že Slovensko výrazne zaostáva za európskym štandardom. Slovenská vláda tomu chce zabrániť zákonom o spoplatnení plastových tašiek, ktorý by mal nadobudnúť platnosť od roku 2019. Ako alternatíva by mali byť zákazníkovi ponúkané textilné tašky, ktorých životnosť je podstatne dlhšia, než životnosť tých plastových.

Prieskum, ktorý uskutočnili reportéri, však ukázal, že už teraz je takmer vo všetkých obchodoch, od malých dedinských potravín cez secondhandy až po supermarkety, účtovaný poplatok za igelitovú tašku. Poplatok za plastové tašky sa pohybuje od 5 do 50 centov. Papierové tašky stoja okolo 50 centov a textilné až od 1€ vyššie. Takže je zrejmé, že ľudia budú používať veci vyrobené z plastu dovtedy, dokiaľ budú lacnejšie, než tie z iných materiálov.

Prieskum realizovaný v piatich supermarketoch v Novom Meste nad Váhom ukázal, že vo všetkých sú plastové tašky spoplatnené. Okrem toho, ponúkajú papierové tašky, ktorých cena je vyššia, než cena plastových tašiek. K otázke odpadového hospodárstva v súvislosti so separáciou odpadu sa vedúci pobočky Lidl pán Slavomír Husovský vyjadril, že odpadové hospodárstvo na Slovensku je už niekoľko rokov

prínosom pre slovenskú spoločnosť. "Obchodné reťazce majú zo zákona povinnosť separovať. Zatiaľ však nie je uzákonená povinnosť ponúkať plastové tašky z biorozložiteľného materiálu."

Bioplasty môžu byť riešením

V súčasnosti existuje množstvo druhov plastov. Jedným z nich sú biorozložiteľné plasty, vyrobené z prírodných materiálov, najčastejšie na báze škrobu alebo celulózy. Reportéri z gymnázia pátrali, ako vyrobiť takýto materiál a zistili, že jeho výroba nie je vôbec náročná. Je možné vyrobiť ho aj doma z chemikálií, ktoré sa bežne nachádzajú v kuchyni. Výsledok je porovnateľný s bežnými plastmi. Je však pravda, že nimi vyrobený plast bol nestabilný a pre použitie ako obalového materiálu by sa musela zlepšiť technológia ich výroby. Presvedčili sa

**Plast vyrobený
v školskom laboratóriu.**

však, že je to celkom jednoduché a pritom takýto druh plastov nie je medzi ľuďmi veľmi známy. Počas malej ankety realizovanej vo svojom okolí reportéri zistili, že ľudia nepoznajú pojem „biorozložiteľné plasty“ a nevedia, v čom je ich výhoda. Nevedeli, že takýto plast sa rozkladá v prírode oveľa kratšiu dobu, než klasický plast, vyrobený zo syntetických materiálov.

Pri snahe dostať sa k ďalším informáciám, sa rozprávali aj so zamestnancami kaviarní a supermarketov. Nikto z nich nevedel, čo je vlastne biorozložiteľný plast, hoci tašky a poháriky z tohto materiálu mali vo svojej ponuke. Tak sa reportéri stali šíriteľmi osvetu. Mnohí z opýtaných prejavili veľký záujem o túto problematiku.

V súčasnosti sa odpad separuje vo všetkých supermarketoch na Slovensku. Mladí reportéri zisťovali, ako to je a bude s biorozložiteľnými taškami v obchodných reťaz-

coch v okolí Nového Mesta nad Váhom. Tašky z biorozložiteľných plastov objavili reportéri v ponuke len v dvoch z nich. V obchodných reťazcoch Tesco a Kaufland. Ako im však potvrdili vedúci novomestských pobočiek Billa a Lidl, i v týchto obchodných reťazcoch sa pravdepodobne v blízkej budúcnosti začnú používať a ponúkať tašky z biorozložiteľných materiálov.

Dostaňme bioplasty do povedomia ľudí!

Po týchto skúsenostiach sa gymnazisti rozhodli vytvoriť brožúru, ktorá má informovať o biorozložiteľných plastoch. Znova sa vybrali do obchodov, škôl a medzi kamarátov, kde ich rozdali. Rozhodli sa tak preto, aby ľuďom ukázali, že i toto je jeden zo spôsobov, ako odbremeniť životné prostredie od odpadu. V rôznych rozhovoroch s nakupujúcimi i predávajúcimi sa stretli re-

portéri i s názormi, že biorozložiteľné tašky sú nestabilné a rozpadajú sa takmer okamžite. Je pravda, že takéto materiály nie sú vhodné na dlhodobjšie odkladanie a aj pokus reportérov o rozloženie takéhoto plastu na vzduchu im to potvrdil. Preto by mali ľudia hľadať aj iné alternatívy, ako si odniesť z obchodu svoj nákup. V každej dámskej či pánskej kabelke môže byť jedna plátenná taška, ktorá im poslúži dlhšie, než na jeden nákup.

Daniela Bušová/
SEPTIMA

Historická časová os marec

Marec, ďalší z mesiacov, ktorý má síce „len“ 31 dní, a predsa aj za týchto pár dní sa za niekoľko posledných rokov odohralo množstvo historických udalostí. Ste zvedaví, čo konkrétne sa udialo práve v marci? Nenechajte sa zbytočne napínať a prečítajte si to sami!

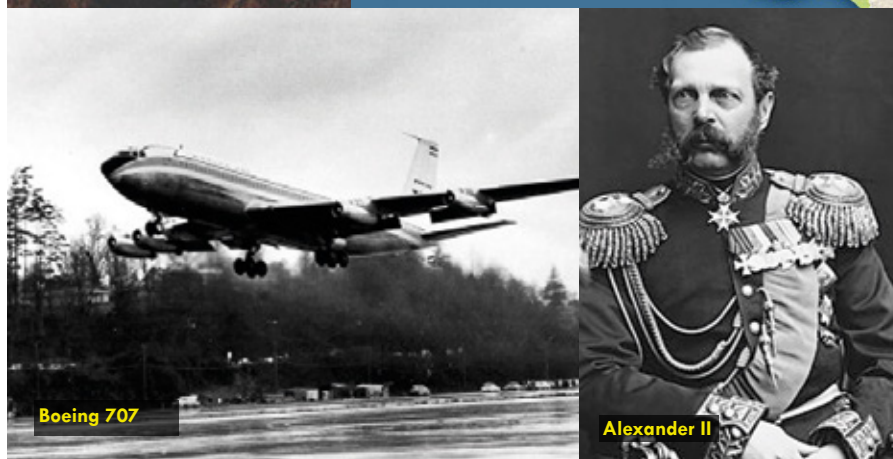
1. marec

Tento deň jednoznačne priniesol mnohým ľuďom šťastie. Známemu moreplavcovi Vasco de Gamovi sa v roku 1498 podarilo počas jeho cesty do Indie prísť práve na ostrove, ktorý dnes všetci poznáme ako Mozambik. Na opačnej strane sveta sa zas v roku 1867 Nebraska oficiálne stala 37. štátom USA. Tento deň však nepriniesol len šťastné okamihy, ale naopak aj nešťastné. V roku 1962 sa pri New Yorku zrútilo dopravné lietadlo Boeing 707 priamo do mora, pričom zahynulo 95 osôb

2. marec

Presne vtedy v roku 1836 Texas vyhlásil nezávislosť od Mexika. O 19 rokov neskôr, sa Alexander II. stal cárom Ruska. Okrem toho, že zrušil nevoľníctvo, zaviedol aj množstvo iných modernizačných reforiem.

5. marec

Rok 1770 sa takisto navždy zapísal do histórie, kedy došlo ku veľmi krvavej zrážke medzi britským vojskom a obyvateľmi Bostonu. Táto udalosť bola jedna z prvých prejavov boja za nezávislosť amerických osád. Rok 1933 by určite

Foto: internet

mnoho ľudí chcelo vrátiť späť. Konali sa voľby do Ríšskeho snemu, kde NSDAP na čele s vodcom A. Hitlerom získala až 43,9% hlasov, čím dosiahli väčšinu v parlamente.

6. marec

Tento dátum, konkrétne v roku 1848, môže byť pre mnohých z nás pamätný. Vtedy sám Ľudovít Štúr podporil na zasadnutí snemu Uhorska požiadavku o zrušení poddanstva.

12. marec

V roku 1940 sa skončila sovietsko-fínska vojna. Bol to lokálny konflikt počas 2. sv. vojny. Práve v tento deň bola podpísaná mierová zmluva v Moskve. Rok 1945 ostane v pamäti všetkým obľúbencom Anny Frankovej. Práve v tento dátum bola umučená v koncentračnom tábore v Bergen-Belsene.

14. marec

V rok 1074 bolo porazené vojsko uhorského kráľa Šalamúna v bitke pri Mogyoróde. Na jeho miesto sa dostal jeden z víťazov – knieža Gejza. V roku 1939 Slovenský snem prijal zákon o Slovenskej republike.

15. marec

Tento dátum sa takisto zapísal do histórie ako jeden z veľmi pozitívnych momentov. Práve v roku 1493 sa do Španielska vrátil objaviteľ Nového sveta Krištof Kolumbus.

18. marec

Rok 1804 je jeden z pamätných historických momentov Francúzov. Práve v tento deň sa sám Napoleon Bonaparte vyhlásil za francúzskeho cisára.

20. marec

Čo sa stalo také významné v tento deň? Rok 1916? Stále nič? Sám veľký Albert Einstein publikoval svoju teóriu relativity! Úžasné, nie? O 40 rokov neskôr sa zasa tešilo

NSDAP

Ľudovít Štúr

Šalamún

Napoleon Bonaparte

Anna Franková

Sovietsko-fínska vojna

Foto: internet

Tunisko, ktoré získalo nezávislosť od Francúzska.

24. marec

Rok 1854 bol takisto veľmi úspešný, pretože Venezuela zrušila otroctvo.

27. marec

V tento dátum v roku 1802 Amiensky mier ukončil vojnu medzi Francúzskom a Veľkou Britániou. V roku 1963 sa narodil Quentin Tarantino - známy herec, režisér, scenárista či producent. Rok na to postihlo Aljašku zemetrasenie (8,4 stupňa Richterovej stupnice) a zahynulo pri ňom 114 osôb.

28. marec

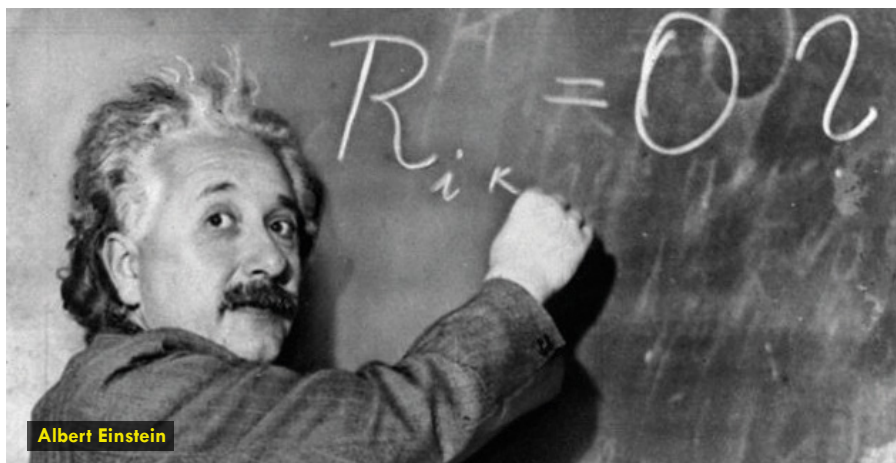
V roku 1478 v Brne bolo uzavreté prímerie, ktorým sa skončila uhorsko-česká vojna. V roku 1750 sa zase Mária Terézia pričínala o starostlivosť vojenských invalidov. Vyдалa totiž reskript, ktorým zaviedla tzv. generálny invalidný systém. Rok 1801 priniesol Francúzsku a Neapolsku mier, ktorý uzavreli vo Florencii. Na základe mieru Francúzsko získalo ostrov Elba a britské lode museli odísť z prístavov Neapolského kráľovstva.

29. marec

Rok 1461 počas anglickej Vojny ruží priniesol jednu z najkrvavejších bitiek pri Towtone. Okolo 36 000 stúpencov Yorkovcov porazilo približne 40 000 stúpencov Lancasterovcov. Víťazná bitka zabezpečila anglický trón Eduardovi IV. z rodu Yorkovcov.

31. marec

A na záver posledná informácia ohľadom posledného marcového dňa. Konkrétne v roku 1889 bola v Paríži slávnostne inaugurovaná Eiffelova veža.

Albert Einstein

Otroctvo Venezuela

Tunisko

Mária Terézia

Neapolské kráľovstvo

Eiffelova veža

Quentin Tarantino

Žaneta Heldesová/
4.A.

Foto: internet

Viete ako vznikol sviatok zaľúbených?

foto: internet

14. február je deň, kedy sa oslavuje Valentín. Tento deň je sviatkom všetkých zamilovaných, kedy si vyznávame lásku viac ako inokedy. Obdarúvame sa kvetmi, sladkosťami, či inými drobnosťami a stretávame sa na romantických miestach. Viete, že sviatok svätého Valentína nie je novodobým výmyslom? Viete, kto to bol sv. Valentín a prečo si ľudia práve v tento deň vyznávajú lásku? S ním sa spájajú mená najmenej troch svätcov. Prvým bol svätý Valentín, ktorý so svojimi spoločníkmi trpel v Afrike. Druhým svätým

Svätý Valentín

bol biskup z Interamny a tretím bol rímsky kňaz Valentín. O prvom a druhom Valentínovi sa vie len veľmi málo, a preto je najznámejší príbeh tretieho menovaného. O svätom Valentínovi, ktorý žil v 3. storočí nášho letopočtu, koluje veľa legiend. Jednou z najznámejších je kresťanská legenda, ktorá hovorí o svätom Valentínovi, ktorý bol mučeníkom žijúcim za vlády cisára Claudia II. Tento panovník mal rád vojenské umenie a často viedol vojny. Ale rímski muži jeho nadšenie nezdieľali a neradi vstupovali do vojska. Podľa Claudia bol ich dôvod jednoduchý: nechceli opúšťať svoje ženy a rodinu. Ženatých mužov nepovažoval za dobrých bojovníkov. Preto zakázal všetky zásnuby a sobáše v celom Ríme. Valentín bol rímsky kňaz, ktorý aj napriek cisárovmu zákazu tajne sobášil zamilované páry. Keď to cisár Claudius zistil, uväznil Valentína a odsúdil ho na trest smrti. Poprava sa konala 14. februára roku 296. Pred svojou smrťou napísal Valentín milostný list dcére väzenského dozorcú, do ktorej sa zaľúbil. A tak vzniklo prvé valentínske pranie. V roku 469 pápež Gelasius ustanovil deň smrti svätého Valentína za pamätný deň na jeho počesť. Ten sa

tak stal patrónom zaľúbených. Či už sú tieto legendy pravdivé alebo nie, Valentín sa stal patrónom zamilovaných a tento sviatok sa stal obľúbený nielen na Slovensku, ale aj v zahraničí. V Spojených štátoch má sviatok svätého Valentína dlhú tradíciu. Prvé valentínske pohľadnice boli vyrobené v 19. storočí. Maľovali sa ručne, zdobili sa ornamentami, morskými mušľami alebo sušenými kvetmi a podobne. V Škótsku sa každý rok usporadúva festival, kde si mladí ľudia losujú z klobúka meno svojho Valentína alebo Valentínky, s ktorou potom majú pretancovať celý večer. Podľa ďalšieho zvyku sa Valentínom alebo Valentínkou stane prvý človek, do ktorého v ten deň doslova narazíte na ulici. V Anglicku sa traduje, že 14. februára si vtáci (najmä holuby a labute) volia svojich partnerov na celý život. Vieme však, že február sa odpradáвна považuje za mesiac romantiky.

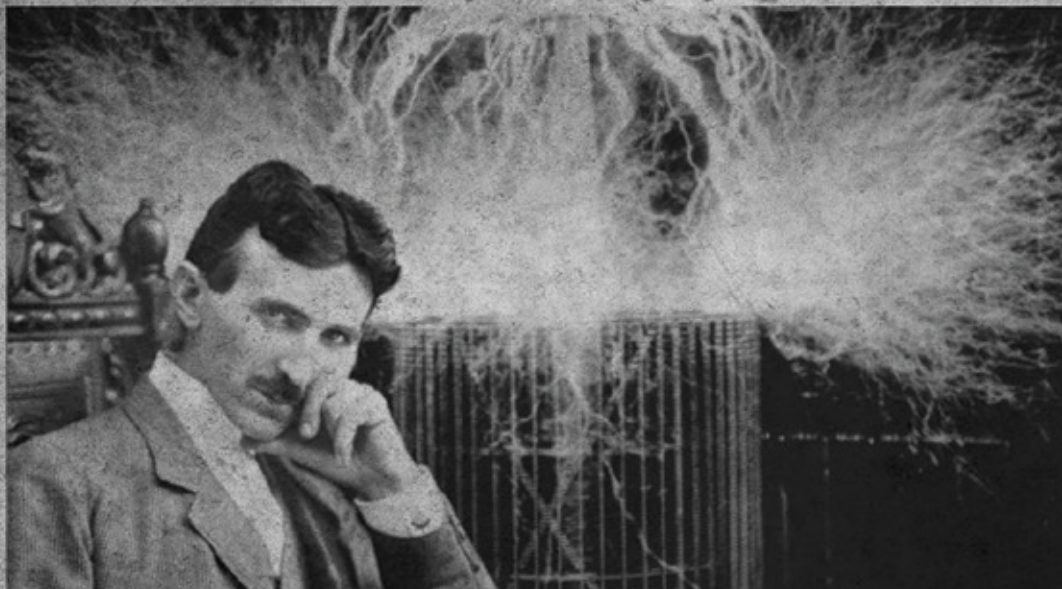
„Najväčším šťastím v živote človeka je vedomie, že nás niekto miluje preto, aký sme, alebo skôr aj napriek tomu, aký sme.“

Andrej Jurica/
Sekunda

Zaujímavosti zo sveta

Nikola Tesla

zaujímavosti a fakty o géniovi a vizionárovi

Nikola Tesla, dnes známy ako jeden z najväčších vizionárov a géniov našej histórie. Držiteľ 112-tich patentov na vynálezy a najviac známeho striedavého prúdu. Ako sa hovorí medzi géniom a šialencom ja tenká hranica a tak aj jeho život je plný rôznych zvláštností.

1

Tesla spal veľmi málo. Sám prehlásil, že sa mu raz podarilo pracovať nepretržite 84 hodín. Inak nikdy nespál dlhšie ako 2 hodiny.

2

Tesla často zachraňoval holuby v New York City. Dokonca povedal kuchárovi v hoteli, aby pripravil špeciálne semiačka pre holuby.

3

Tesla bol vegetarián a obmedzoval sa na špeciálnu diétu, zloženú predovšetkým z mlieka, medu, chleba a zeleninových štiav. Neskôr ho v jeho ži-

vote posadol strach z parazitov. Tak začal jedávať všetko iba striktné uvarené.

4

Mal fotografickú pamäť. Vedel si zapamätať celé knihy.

5

Veril, že "pukanie" prstov mu pomáha stimulovať mozgové bunky. Dokonca precvičoval prsty 100-krát na jednej aj druhej nohe každú noc.

6

Už v roku 1901 dostal nápad vytvoriť smartphone. Ako mnoho z jeho nápadov však aj ten ostal iba v myšlienkach a vízi-

ách. Opisoval zariadenie, ktoré bude slúžiť pre komunikáciu a zároveň si tam bude môcť človek pozrieť vývoj akcií..

7

Perly ho privádzali k šialenstvu. Dokonca nemohol ani rozprávať so ženami, ktoré ich nosili. Raz poslal svoju sekretárku domov, pretože ich mala na sebe.

8

Skonstruoval 56-metrov vysokú vežu, ktorá mala šíriť elektrinu vzduchom. Bohužiaľ nefungovala a v roku 1917 bola zničená.

Študent 16

Gymnázium M. R. Štefánika
Nové Mesto nad Váhom

Šéfredaktor:

Michal Bartek

Redakčná rada:

tím časopisu SLOVO

Koordinátor časopisu:

Mgr. Ľubomír Štekláč

Fotograf:

Martin Rakús

Grafická úprava:

grafický tím časopisu SLOVO

Návrh a spracovanie obálky:

grafický tím časopisu SLOVO

Koordinátor grafického tímu časopisu SLOVO:

Ing. Peter Rybár

Adresa redakcie:

Gymnázium M. R. Štefánika,
Športová 41, 915 01 Nové Mesto nad Váhom

Email časopisu:

gymnm.casopis.slovo1@gmail.com

Tlač:

Exprestlač.sk

Náklad:

100 kusov

najdete nás na facebooku

Školský časopis SLOVO

